

In memoriam Makovecz Imre

Makovecz Imre meg nem valósult szellemi örökségének része

Az 1944-45-ös délvidéki áldozatokról először 1990 őszén Temerinben és Újvidéken mertek nyilvánosan megemlékezni. Újvidéken a volt katonai temetőben 100 fakeresztet állítottak mártírjaink emlékére. Ezeket a fakereszteket ledöntötték és elszállították a helyszínről. A keresztek helyén lévő kis lyukacsok mindegyikében másnap reggelre egy-egy virágcsokrocskát állt. Az újvidékiek kitarását Makovecz Imre egy emléktorony tervével jutalmazta 2001-ben. A tornyot az újvidéki Futaki úti katonatemetőben szeretnék felállítani, hogy felkiáltó jelként emlékeztessen a sok értelmetlen kegyetlenségre, hogy a múlt soha többé ne ismétlődhesen meg. Az engedélyeztetési eljárás (sok éve) folyamatban van. A délvidéki civil szervezetek sokasága és a vajdasági

magyar pártok egységesen küzdenek az 1944-45-ös délvidéki események méltó rendezéséért, az áldozatok végtisztességének megadásáért. Ezen az úton az első és fontos lépés lehet az újvidéki Futaki úti temetőben felállítandó Emléktorony. A 2010. november 28-án a budapesti Szent István Bazilikában az 1944-45-ös délvidéki áldozatok emlékére rendezett engesztelő szentmisét követően SCHMITTNÉ MAKRAY KATALIN asszony vállalta, hogy fővédnökként támogatja Papp Ferencnek, az újvidéki Nagy Sándor Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület elnökének és társainak az emlékhely megépüléséért folytatott sok éves küzdelmét.

Az újvidéki felső bíróság 2010. április 15-én rehabilitálta a zsabylai megtorlás négy áldozatát: Szabó Novák Esztert, édesapját Novák Istvánt, édesanyját Novák Franciskát és testvérét, Novák Imrét

Az Adán élő Szabó Novák Eszter az újvidéki Bozói Antal ügyvéd által 2006. június 30-án adta át rehabilitálási keresetét a bíróságnak, amelyben kérte édesapja, Novák István, édesanyja, Novák Franciska, testvére, Novák Imre valamint saját rehabilitálását. Ők Zsablyán éltek és 1944 végén az ide bevonuló partizánok édesapját megölték, Szabó Novák Esztert pedig édesanyjával és testvérével együtt a Járeki táborba, majd onnan Újszép-

ligetre (Nova Gajdobra) vitték. A zsabylai magyarokon kívül a járeki táborba voltak zárva a csurogi és mozsori magyarok is. A térség áldozatai ügyében a Novák család rehabilitálása az első. A bíróság 2010. április 15-én hozta meg az ítéletet.

Az újvidéki bíróság rehabilitálta a Csurogról elüldözött Teleki Júlia békeharcost és családját. Teleki Júlia az elsők között adta be a kérelmet, 2006-ban, amikor megszületett az erre vonatkozó törvény. Amellett, hogy éveket várt a bírósági meghallgatásra, csak többszöri idézés után hozta meg végleges döntését a háromtagú bírói testület.

(Muci Attila, Vajdaság Ma)

TELEKI JÚLIA

„Már a csontok sincsenek ott. Nemcsak az élőket, hanem a holtakat is meggyalázták. Tulajdonképpen genocídiumot hajtottak végre. De apáinknak nemcsak csontjai voltak, hanem szívük is, amely ott porladt el. Ezért szeretnénk felállítani ott egy emlékművet, hogy emlékeztesse az utókort erre a borzalmas eseményre. Hogy soha többé ne történjen meg, sem az, ami 1942-ben történt, sem az, ami 1944-ben”

IDÉZETEK A MAGYAR SZÓ ONLINE HOZZÁSZÓLÁSAI KÖZÜL

• 2011. július 18. 22:35

És a 1944-45-ös partizánvérengzésekért mikor állítanak már valakit bíróság elé? Azt még mindig sokan tagadják, hogy megtörtént volna! A magyarok nem tagadják, hogy megtörténtek a „hideg napok”! És amennyiben utána néznek egy kicsit, akkor meglátják, hogy már 42-ben elítélték a magyar bíróságok a bűnösöket!

• 2011. július 21. 23:19

Tudom én, hogy a történelmet minden esetben a győztesek írják, de nem lehet a végtelenségig a homokba dugni a fejünket. Igaz, voltak túlkapások, bűncselekmények, de melyik háborúban nem voltak? A háborúban a közkatonák többsége személyes sérelmekkel is küszködik a propaganda és a parancsok mellett, ez is tény. DE, engedtessek meg nekem, hogy hazugnak és aljasan kétszínűnek nevezem a fenemőd nagy igazsághajhász képmutatókat.

• 2011. július 20. 15:07

A kommunista terror pribékjeit mikor vezetik az igazságszolgáltatás színe elé? Róluk hallgatnak. Még mindig tabu téma. Ez a kettőség meddig tartható még. Ha itt a fórumon is megszólalók némelyike szemszögéből nézzük a dolgokat, akkor minden honvéd háborús bűnös, akik épp abban az időszakban volt katoná. Ilyen szemszögéből nézve akkor mindenki, aki kommunista volt szintén bűnös és bűnhődni kellene.

• 2011. július 20. 14:27

Az elbeszélés is legendává válhat, ha túl sokan mesélik el, egy kicsit mindig másképpen – de semmit se igazolóan. Egyben hibázik, már ami a bevonulók kilétét illeti – mert nem volt mindenki partizán, aki fegyvert viselt és gyilkolászott e tájakon is (...) DE tudni kellene, hogy e tájakon az orosz egységekkel jött egy katonai különítmény, amely neve ez volt: Oroszországban Alapított 1. Jugoszláv hadsereg, melyek tagjai a volt emigránsok, katonafoglyok és menekültek voltak és a felszabadított területek mozgósított katonák, akiknek semmi közük se volt a partizán mozgalomhoz és vezetéshez. Tehát nem szép összekutyulni mindent és mindenkit egy kalap alá tenni.